

kako bi se naj zdrobila hrvaška obstrukcija. Hrvatje računajo na podporo tistih politikov v madžarski kliciji, ki niso zadovoljni s politiko neodvisne stranke in ki so že izstopili iz stranke. Bivši minister Polonyi je že dal Hrvatom važne informacije in tudi bivši ministrski predsednik baron Banffy je izrekel očitno, da ne odobrava poostrenje poslovnika napravnih Hrvatov ter obsoja postopanje obeh podpredsednikov. — V nedovisni stranki prevladuje mnenje, da je mogoče priti hrvaški obstrukciji v okom lez odločnim, brezobzirnim postopanjem predsednika v parlamentu. Stranka je proti reviziji poslovnika.

Zarota v Črni gori.

Cetinje, 17. novembra. Včeraj je bil pred Zetskim domom velik shod, da je protestiral proti anarhistični zaroti. Shoda se je udeležilo vse cetinjsko prebivalstvo brez razlike strank (pravotoljno ali prisiljeno?). Sprejela se je resolucija, v kateri se z ogroženjem obsoja anarhistični poskušani atentat na kneza ter se izreka veselje, da zarota ni bila skovana v Črni gori. Po shodu so šli vsi zborovalci pred knezovo palačo ter prirejali knezu viharne ovacije. Knez Nikola je prišel na balkon ter se zahvalil. Po celi Črni gori se prirejajo protestni shodi, v cerkvah pa zahvalne maše, da je bila zarota pravočasno razkrita.

Vstaši v Macedoniji.

Carigrad, 17. novembra. Vkljub začetku zime postajajo vstaši čimdalje predrznejši. Sedaj že napadajo orožniške čuvajnice, kar se je zdigalo zadnje dni v Stracinu, Kosovici in Obozni. Vstaši so oboroženi z modernimi repetirkami, orožniki pa s starimi Martinijevimi puškami. Turška vlada je znova poslala veleslam okrožnico, naj bi se zabranil novim grškim četam prestop, čez mejo. Tudi patrijarhat je razposal noto, naj bi se nastopilo proti nasilstvom bolgarskih čet v Macedoniji.

Pariz, 17. novembra. Po londonskem zgledu se ustanovala tudi v Parizu in Rimu balkanska odbora iz odličnih publicistov in politikov.

Ustava na Ruskem.

Petrograd, 17. novembra. Izšla je statistika o delovanju sodnih in političnih oblastnih v zadnjih dveh letih, odkar ima Rusija ustavo. V teh dveh letih so sodišča obsojila 2717 oseb na smrt; 1144 izmed teh so jih obsojila vojna sodišča. 1780 obsojenih so res obesili, oziroma ustrelili. 3268 oseb je bilo obsojenih skupno na 29.523 let prisilnega dela, 11.186 oseb pa je bilo skupno 13.162 let ječe. V Sibiriju je bilo prognanih dosmrtno 502 osebi. Zaradi revolucionarnega gibanja je bilo obsojenih 14.624 oseb. Nadalje je bilo obtoženih 1114 založnikov in urednikov, zatrol se je 978 časopisov, a 174 opozicionalnih časnikov je bilo obsojenih na 240.000 rubljev globe.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. novembra.

— Občinski svet ljubljanski ima danes 18. novembra ob 5. popoldne sejo. Na dnevnem redu so: Naznanila predstavstva in poročila v zadevi novih volitev v upravnem odboru mestne hranilnice; o računskem sklepnu mestnega zaklada za leto 1906.; o prošnji »Zavoda sv. Nikolaja« v Trstu za podporo; o prošnji »Ljubljanske društvene godbe« za izredno podporo; o prošnji društva »Narodna šola« v Ljubljani za podporo za leto 1908.; o dopisu mestnega magistrata glede odstopa sveta Ane Dermastije na Zaloški cesti št. 3 v svrhu uravnavave te ceste; o delovanju »Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva« v III. četrletju 1907.; o poročilu Ivana Dražila o zborovanju državne zvezne delavskih posredovalnic na Dunaju; o vlogi restavraterja Iv. Kende za napravo saninca na mestnem posevnu pod Turnom; o prošnji Vinka Vojeviča za razširjenje goštinstvene koncesije; o prošnji Ivana Anžiča za podelitev krémarske in goštinstvene koncesije; o prošnji Alojzija Rasbergerja za prenos gostilničarske koncesije; o prošnji Uršule Kaduncove za starinarsko koncesijo; o prošnji delniške družbe »Union« za odpis večje porabe vode; o prošnji A. Sušnika za odpis večje porabe vode; o uspehu cestne električne železnice v Ljubljani za prometno leto 1906.; Na dnevnem redu tajne seje so: Predsedstvena naznanila in poročilo o prošnji nekega magistratnega uslužbenca za zvišanje tedenske plače.

— »Slovenski Gospodar« in učiteljstvo. Iz učiteljskih krogov slovenskega Štajerja se nam piše 16. novembra t. l.: Znano trobilno trabantov klerikalne »Kmečke zvezce«, mariborski »Slovenski Gospodar«, se v svoji 53. številki z dne 14. novembra t. l. besno zaganja v gotoveljskega

nadučitelja, g. Fr. Brinarja, ki je 3. novembra t. l. v Celju pri glavnem zboru »Narodne stranke za Štajersko« govoril o našem ljudskem šolstvu ter se je pri tem, kakor pač umevno, dotaknil tudi naše »častitek duhovščine. Vemo, da to, kar piše »Gospodar«, g. Brinarja ne bode alteriralo ni najmanje; kajti ni ga danes na Štajerskem uglednega slovenskega učitelja, ki bi ga že »Gospodar« bil oblatil v umazanih svojih predalih ter mu skušal škodovati. Ta list, »ljudstvu v pouk in zabavo«, pa si pri vsem tem še domišljuje, da njegova beseda kaj odtehta v naši javnosti! Revše misli, da smo še v onih časih, ko so učitelji, alias »šolmoštri«, pomor škornje »biksali«, zvomili ter stregli v cerkvi, ko današnji mežnarji... Sicer bi ta mariborski neumev vendor ne mogel pisariti takole: »Predno ste še vi bili na svetu, in predno je še sploh bilo kaj modernega, liberalnega učiteljstva, so že slovenski duhovniki s tisto vestno in sveto skrbjo, ki jo je katoliška cerkev že od nekdaj, ko se nihče drug ni brigal za solo, posvečala pouku in izobrazbi ljudstva, pridno delovali v Šoli, (to »delo« imamo še mnogi učitelji dobro v spominu!) ustavljali sole in prinašali za izobraževanje mladine v elikanske žrtve, bodisi duševne, bodisi denarne... Sicer pa izbruhli politične strasti ne bodo slovenskega duhovništva niti za las premaknili s tistega stališča, na katerem je in na katerem mu njegova vest veleva ostati, (to prav živo vidi-mo posebno učitelji!) da namreč ima pri odgoji mladine cerkev gotovo veliko več govoriti, (aha!) kakor liberalno, v jarem: »Narodne stranke« uklenjeno učiteljstvo. — Backi v vaših pneumevalnih mladeničih in deviških družbah še moreče to verjamejo, a drug nobeden več! Sicer pa le naprej tako. Učiteljstvo se ne boji boja in dobro ve, kaj je naloga njegova; ve pa tudi, zakaj ga duhovanstvo tako strupeno sovraži. — Vkljub vsemu v ašem u hujskanju proti Šoli in učiteljstvu pa izobrazbal ljudstva vendar trajno na preduje: in to vas tako jezi, nas pa veseli! Čas narodove samosvoje bode došel: zato bode skrbelo učiteljstvo. Le hujskajte, a nas učiteljev ne boste ugnali! Le govorite ljudstvu o hlapelih liberalnih učiteljih, kakor delate v uvodniku ravno iste številke svojega »Gospodarja«, a mi učitelji pa bodo skrbeli in delali z vsemi silami na to, da naše ljudstvo duhovanstvu včela pčevalne bo. Čas mračnjava pojava, sicer počasi, a sigurno; to pa vas črna gospoda boli. Mi gremo naprej, a vas je strah! V tem grumu tiči zajec.

— Misjonarji v Borštu. Prijetelj našega lista nam piše: Po tržaški okolici se klatijo že en mesec sem misjonarji. Najprvo so bili v Dolini. Baje so iz Doline prišli, kakor je poročal »Slov. Narod« od 5. t. m. v Rimanje, od koder so jo moral i takoj popihati. Potem so se nastanili nekoliko časa v Boljuncu in na prošnjo orožniškega postajevodja in njegove soprove v Borštu so obiskali tudi Boršt. Po prizadevanju poštarice, je bil vse te dni v zelenje okinčan vchod v cerkev. Ker me je vlekla radovednost kaj bodo tudi Kristusovi namestniki ljudem lagali, sem šel tudi jaz nekega večera k pridigi. Cele pridige ne budem navedel, ker ni vredno, da za take norčije jemljam prostor »Slovenskemu Narodu«. Dovoljeno naj mi bode torej navesti le nekateri podatki te pridige. Ker so misjonarji izvedeli najbrž od poštarice, da so v Borštu nekateri mladeniči liberalne mišljene, je eden njih v svoji pridigi med drugim na vse grlo zjal: »Ne verjemite v Kristusa, ne hodite k spovedi, metajte sv. hostjo pod noge ali zapomnite si dobro, da tisti, ki ne bode odslej naprej pobožen in tisti, ki ne bode šel v tem času k nam k spovedi, da ga čaka in ga bode še v tem letu zadelahuda in strašna katastrofa: nekaterih se — bode lotila jetka, nekateri se bodojo nahajali na smrtni postelji v velikih in hudi bolečinah v bolnišnicu nekateri pa ne bodoje mogli neživeti nemre. Zeno besedo: Kdor ne bode pobožen in ne bode šel k nam k spovedi, ne bode po novem letu živel.« Izgovorivši te besede, so se stari ljudje na glas jokali in tresli kakor šiba. Posebno so se prestrashili otroci in proti — materam jokali in govorili v strahu: »Mati, ne, jaz ne budem umrl!« Ali je to prav? Ali ne pride lahko do tega, da se iz strahu ne poloti kakega otroka bolezen, kar se bode baje zgodilo? Misjonarji so napravili tem bogaboječim ljudem glave kakor škafe. Vse se boj najmanje stvarce. Stari ljudje, ki niso mogli k spovedi v cerkev, in ko so slišali kaj je misjonar pridigal, si ne

morejo dati od tistega dne miru, ker se bojijo, da morajo še v tem letu umreti. In to jih bode tudi spravilo v prerani grob, kajti kje je še novo leto? To so vzgledni Kristusovi namestniki!

— Stavka na mariborskem učiteljstvu. Dne 16. t. m. je oddal 4. letnik mariborskega o. kr. učiteljstva na Štajerskem uglednega slovenskega učitelja, Petru Končniku, kakor tudi svemu ravnatelju gospodu Henriku Schreinerju sledoče pismo: »IV. letnik o. kr. učiteljstva se čuti zvog sledenih razlogov primoranega, se pritožiti čez svojega učitelja iz zemljepisa gosp. Gabrijela Majcena. Pritožba: Ves letnik se strinja v tem, da predavanje omenjenega gospoda ne zadostuje, pripraviti gojence za zelolostni izpit. To se najrazvidi iz sledenih vrst: 1. Predavanje je večkrat stvarno krivo. a) Napačno pojasnjevanje svetlobnih razmer v polarnem pasu. Predavanje: Le na severnem tečaju je dan dolg 24. ur. b) Nasprotstva med predavanjem in izpraševanjem glede vročega pasa. Predavanje: Najvišje stanje solnce... suša. Izpraševanje: Najvišje stanje solnce... deževje. 2. Predavanje je večkrat stvarno krivo. a) Napačno pojasnjevanje svetlobnih razmer v polarnem pasu. Predavanje: Le na severnem tečaju je dan dolg 24. ur. b) Nasprotstva med predavanjem in izpraševanjem glede vročega pasa. Predavanje: Najvišje stanje solnce... suša. Izpraševanje: Najvišje stanje solnce... deževje. 3. Postopanje pri predavanju je nepedagoško. Z gojencem IV. let občuje kot z otroci: euka jih za ušesa, naslanja se na ne i. t. d. 4. Opazka k izpraševanju. Ko neki gojenc dveh vprašanj ni popolnoma dobro odgovoril, ga je nahrul omenjeni učitelj z besedami: »Vi niste za učitelja! Izstopite rajš!« Posledica tega je bila, da gojencu tudi na nadaljnja vprašanja ni odgovoril in rezultat je bil negativen. Prošnja IV. letnika. Da se tem razmeram odpomore, prosi četrti letnik, da se nastavi akademično izobražen učitelj iz zemljepisa. Maribor, 15. nov. 1907.« Sledi 27 podpisov. — Danes v ponedeljek, 18. t. m., začne stavkat 4. letnik napram g. Majcenu s tem, da ne poseti njegove ure in bo stavkal tako dolgo, dokler iz zanesljivega vira ne izve, da je gosp. Majcen odstranjen. Od vseh strani dohajajo učiteljskim priznanja za njihov korak, ne le iz učiteljstva, ampak tudi iz drugih krogov. O čemer so nekdanji učiteljski sanjali, se je uresničilo. Vsi slovenski učitelji, ki so kdaj uživali neakademično, pravsko izobraženost g. Majcenu in bili deležni priimkov iz Majcenva leksi-kona, se nikakor ne čudijo, da je prišlo do stavke. Globoka ogorenost, povzročena ne le po Majcenvem nepedagoškem nastopanju, pri katerem se vrste izrazi, ki jih količaj olikan človek ne rabi in odkrivajo telesne hibe posameznika, ampak tudi dalje po njegovi plitvi znanosti, zasoljeni z neslinami anekdotami, ki bi naj ozivele pouk, a zadenejo nasprotno, in po krivičnem postopanju pri razredovanju itd. itd. se je morala polastiti nevolja teh mladih ljudi in prikipeti do vrhunca. Ker se legalnim potom ni dalo ustvariti zdravih razmer, moralo se se je dijaštvu oprijeti skrajnega sredstva, stavke. Ne bilo bi tega treba, da bi šolska oblast pravočasno storila potrebne korake v prid bodočih vzgojiteljev mladine! Žalostno je res, da na tako važnem zavodu, kakor je učiteljske, živottarij učitelji predpostopnimi nazor, elementi, ki sodijo že zdavnaj med staro šaro.

— Iz graškega vseučilišča. Kakor smo v soboto brzjavno poročali, rektor graške univerze spomeni slovenskega dijaštvu in sprejel, češ, da je preostra. In kaj se je zdelo rektoriu preostro? V spomenici se je konstatiralo, da so nemški burši zabranjevali vhod slovenskim dijakiom, češ, da smejo na univerzo le z neslinimi anekdotami, ki bi naj ozivele pouk, a zadenejo nasprotno, in po krivičnem postopanju pri razredovanju itd. itd. se je morala polastiti nevolja teh mladih ljudi in prikipeti do vrhunca. Ker se legalnim potom ni dalo ustvariti zdravih razmer, moralo se se je dijaštvu oprijeti skrajnega sredstva, stavke. Ne bilo bi tega treba, da bi šolska oblast pravočasno storila potrebne korake v prid bodočih vzgojiteljev mladine! Žalostno je res, da na tako važnem zavodu, kakor je učiteljske, živottarij učitelji predpostopnimi nazor, elementi, ki sodijo že zdavnaj med staro šaro.

— Iz graškega vseučilišča. Kakor smo v soboto brzjavno poročali, rektor graške univerze spomeni slovenskega dijaštvu in sprejel, češ, da je preostra. In kaj se je zdelo rektoriu preostro? V spomenici se je konstatiralo, da so nemški burši zabranjevali vhod slovenskim dijakiom, češ, da smejo na univerzo le z neslinimi anekdotami, ki bi naj ozivele pouk, a zadenejo nasprotno, in po krivičnem postopanju pri razredovanju itd. itd. se je morala polastiti nevolja teh mladih ljudi in prikipeti do vrhunca. Ker se legalnim potom ni dalo ustvariti zdravih razmer, moralo se se je dijaštvu oprijeti skrajnega sredstva, stavke. Ne bilo bi tega treba, da bi šolska oblast pravočasno storila potrebne korake v prid bodočih vzgojiteljev mladine! Žalostno je res, da na tako važnem zavodu, kakor je učiteljske, živottarij učitelji predpostopnimi nazor, elementi, ki sodijo že zdavnaj med staro šaro.

— Iz graškega vseučilišča. Kakor smo v soboto brzjavno poročali, rektor graške univerze spomeni slovenskega dijaštvu in sprejel, češ, da je preostra. In kaj se je zdelo rektoriu preostro? V spomenici se je konstatiralo, da so nemški burši zabranjevali vhod slovenskim dijakiom, češ, da smejo na univerzo le z neslinimi anekdotami, ki bi naj ozivele pouk, a zadenejo nasprotno, in po krivičnem postopanju pri razredovanju itd. itd. se je morala polastiti nevolja teh mladih ljudi in prikipeti do vrhunca. Ker se legalnim potom ni dalo ustvariti zdravih razmer, moralo se se je dijaštvu oprijeti skrajnega sredstva, stavke. Ne bilo bi tega treba, da bi šolska oblast pravočasno storila potrebne korake v prid bodočih vzgojiteljev mladine! Žalostno je res, da na tako važnem zavodu, kakor je učiteljske, živottarij učitelji predpostopnimi nazor, elementi, ki sodijo že zdavnaj med staro šaro.

— Iz graškega vseučilišča. Kakor smo v soboto brzjavno poročali, rektor graške univerze spomeni slovenskega dijaštvu in sprejel, češ, da je preostra. In kaj se je zdelo rektoriu preostro? V spomenici se je konstatiralo, da so nemški burši zabranjevali vhod slovenskim dijakiom, češ, da smejo na univerzo le z neslinimi anekdotami, ki bi naj ozivele pouk, a zadenejo nasprotno, in po krivičnem postopanju pri razredovanju itd. itd. se je morala polastiti nevolja teh mladih ljudi in prikipeti do vrhunca. Ker se legalnim potom ni dalo ustvariti zdravih razmer, moralo se se je dijaštvu oprijeti skrajnega sredstva, stavke. Ne bilo bi tega treba, da bi šolska oblast pravočasno storila potrebne korake v prid bodočih vzgojiteljev mladine! Žalostno je res, da na tako važnem zavodu, kakor je učiteljske, živottarij učitelji predpostopnimi nazor, elementi, ki sodijo že zdavnaj med staro šaro.

— Napreden list na Korotku. Kakor smo že javili, prične v kratkem izhajati napreden list za koroške Slovence. Novi list se bo tiskal v Kranju in bo izhajal vsak mesec. Imenoval se bo »Korošec«. Prva številka izide prihodnji petek. Naj bi novi list, ki bo velikega pomembja za slovensko stvar na Koroškem, podpirali vsi napredni Slovenci — Porotna obravnavna proti »Slovencu« radi žalitve gojencu višje deželeške šole za časa državnozborskih volitev bo v ponedeljek, 2. decembra. Zaslisanih bo baje okrog 60 prič. — Iz graškega vseučilišča. Kakor smo že javili, prične v kratkem izhajati napreden list za koroške Slovence. Novi list se bo tiskal v Kranju in bo izhajal vsak mesec. Imenoval se bo »Korošec«. Prva številka izide prihodnji petek. Naj bi novi list, ki bo velikega pomembja za slovensko stvar na Koroškem, podpirali vsi napredni Slovenci — Iz graškega vseučilišča. Kakor smo že javili, prične v kratkem izhajati napreden list za koroške Slovence. Novi list se bo tiskal v Kranju in bo izhajal vsak mesec. Imenoval se bo »Korošec«. Prva številka izide prihodnji petek. Naj bi novi list, ki bo velikega pomembja za slovensko stvar na Koroškem, podpirali vsi napredni Slovenci — Iz graškega vseučilišča. Kakor smo že javili, prične v kratkem izhajati napreden list za koroške Slovence. Novi list se bo tiskal v Kranju in bo izhajal vsak mesec. Imenoval se bo »Korošec«. Prva številka izide prihodnji petek. Naj bi novi list, ki bo velikega pomembja za slovensko stvar na Koroškem, podpirali vsi napredni Slovenci — Iz graškega vseučilišča. Kakor smo že javili, prične v kratkem izhajati napreden list za koroške Slovence. Novi list se bo tiskal v Kranju in bo izhajal vsak mesec. Imenoval se bo »Korošec«. Prva številka izide prihodnji petek. Naj bi novi list, ki bo velikega pomembja za slovensko stvar na Koroškem, podpirali vsi napredni Slovenci — Iz graškega vseučilišča. Kakor smo že javili, prične v kratkem izhajati napreden list za koroške Slovence. Novi list se bo tiskal v Kranju in

gič naj jih taka pohvala nikar ne zapelje, da bi točko ponavljala. Igra traja klub vsem okrajšavam 3 ure, zato dolgosti nikar ne še natégti. Oprema našega odra je kakor znano, revna; zato je opremne igra pač riskrirana stvar. Nekateri nastopi ensemble so bili netočni, tudi v kreiranje v čoln se ni posrečilo, vso iluzijo pa pokvari režiser, če vrže steklenico, ki jo „izroča valovom in viharju“, na trda tla, da kar zaropoče. To so sicer malenkosti, ki jih v drugič ne bo treba omenjati. — Zvečer smo videli zopet enkrat izvirno dramo na slovenskem odru. Za večino sedanjega gledališkega občinstva je Medvedova tragedija pač noviteta, za katero je razglasil gledališki list. Uprzorili so jo domaći igralci že koncem sezone 1898/99 na svojo roko in v svoj prid, takrat je igra izborna uspela, vsaj vnaprej uspeh je bil tolikšen, kakor ga doživlja malokatera izvirna domaća stvar pred ljubljanskim občinstvom. Sedanje gledališko vodstvo je prav ukrenilo, da je dalo naštudirati „Za pravdo in srečo“ začetkom sezone, ko je zanimanje za dramo še sveže; obilni poset — gledališče je bilo razprodano — ter burno ploskanje je dokazalo, da naše občinstvo rado vidi izvirne igre, samo — dobre morajo biti. In pisatelj mora tudi že imeti svoje dobro ime, da mu naša publike kar vnaprej zaupa, sicer menda ni kmalu, kje toliko skeptične kritike a priori kakor pri nas: ljudje rajši ne gredo v gledališče, kakor da bi si moral napraviti lastno sodbo o vrednosti izvirnega dela. Takratna kritika je sprejela Medvedovo dramo z odobravanjem; seveda je bilo čutni nepovljive opazke radi predolgih monologov; tudi se je upravičeno očitalo nekaj neverjetnosti v dejanju in značaju oseb. V prvem pogledu je pesnik marsikaj popravil, značajev seveda ni bilo mogoče premeniti, vendar je ostalo še nekaj hib, ki igri ne dajo priti do popolne veljave. Kakor je v dejanju dokaj efektnih, temeljeno na tragičnih prizorov, tako slabé dolgovezni monologi in dialogi živahnost v razpletanju dejanja. Stari Grajan na primer, kakor je simpatična oseba, je preveč gostobesen; nočni prizor med Dizmom in Andrejem tripi radi prerekanja med obema; mučno se pa vleče zadnje dejanje. Katastrofa mora nastopiti z brutalnostjo kot neizprosna posledica konfliktov v hitri posledici činov; več dejanja, manj besed in solz in tannanja! Pesnik je s posebno ljubezijo izklesal tri značaje: starega Grajana, Andreja in Dizma. Tudi gospa Barbara je dovolj markantna osebnost, manj njen sin Erazem, ki ga odlikuje mlademu plemiču neprikladna sentimentalnost, Katarinu značaj je pa problematične vrednosti. Dobro orisan tip kmetiškega voditelja je star Lokvanec, prava stara grča. Gospa Boršnikova klub dobremu igranju ni uspela, je pač težko kreirati vlogo negotovega značaja. Dostigla je pogodila gospa Danilova samozavestno, ponosno grajščakino. G. Toplak je pokazal v svojem Grajanu, da je prav porabna moč, če se za vlogo zavzame. Ugajal je v igri, maski in govorici. Tudi gospodu Haasenu v veselju priznamo, da je Erazma igral z dobrim umevanjem. Intrigantske vloge ugajajo g. Dragutinović, zato je tudi občinstvu ugajal, kot samogoljni oskrbnik Dizma, ki, mimogrede omenjeno, nastopi večkrat kot deus ex machina. Gosp. Nučič je razburljivega ljubimca Andreja reprenzetal z vsem njemu lastnim temperamentom in gospod Bukšek je kot star Lokvanec splošno ugajal. Gg. Danilo, Averka in Povhe so zadovoljili, graščak na Belniku bi v družbi dame ne smel sedé nog križem držati in sel deklamira svoje besede v salonom kar s klobukom na glavi. Če bi igralci vedeli, koliko škodi njih uspehu preglasna suferka, bi ji odločno zabranili glasno šepetati. — Gledališče je bilo vse zasedeno, opazili smo dokaj tujevev. Predstavi je prisostvoval v intendantski loži avtor drame gospod Anton Medved, občinstvo, posebno dijaštvu, mu je burno ploskalo. Za reprozo bo treba dramo precej skrčiti, posebno v petem dejanju marsikaj črtati, sicer postane občinstvo nepotrežljivo, ko se bliža enajsta ura ponoči.

Izvirna slovenska veseloigra. Pisatelj dr. Fran Detela je spisal veseloigro „Dobrodrušni ljude“ in jo izročil intendantu slovenskega gledališča v Trstu. Dejanje so godi 1813. v Novem mestu in je povzeto po resničnem zgodovinskem dogodku. Igra se vprizori v tekoči sezoni.

Narodne dame so imele v soboto zvečer pod predsedstvom gospode Franje dr. Tavčarjeve v „Narodomu“ sejo, na kateri so se posvetovale, kako bi se dalo pomagati slovenskemu gledališču, da bi se rešilo finančne stiske, v kateri se nahaja več tega, ker ne dobiva delne podpore. Gospa dr. Tavčarjeva je pri seji prečitala pismo, ki

ji je došlo med posvetovanjem in v katerem se naglaša, da bi pomožna akcija za slovensko gledališče ne bila potrebna, ako bi tisti Slovenoi in Slovenke, ki sedaj polnijo nemško gledališče, zahajali k slovenskim predstavam. Sprožili so se pri posvetovanju razni načrti za pomožno akcijo, toda kaj definitivnega, kakor dejemo, se še ni sklenilo.

Družbe sv. Cirila in Metoda 186. vodstvena seja se je vršila dne 6. novembra; prisotni so bili: prvozemstnik Senekovič, odborniki: Svetec, Hudovernik, dr. Svetina, Črnagoj, dr. Novak, Pahernik, Vrhovnik, dr. Žerjav; odsotnost je opravil dr. Mrhar. Prvomestnik poroča o novoustanovljeni podružnici družbenega tržaškega šolstva v notranjem delu Trsta, za katero šolo se je nanovo imenoval učiteljem g. Rudolf Reja. Ustanovitev družbene šole v Krminu je zagotovljena, ker je trgovsko-obrtna zadruga v Gorici v tem kraju kupila poslopje, v katerem bodo na razpolago prostori za slovensko šolo. Nato poroča odbornik Hudovernik o zadevah družbenega mila. Dogovorji rabi razdržbe obstoječih pogodb za družbo no milo so v tiru, nakar bo mogoče stopiti v zvezo s samo našodnima trvdkama, ki proizvajata milo. O poročilu dr. Žerjava se sprejme predlog, da se družbenega založnika vžigajo g. I. Perdina naprosi, da založi novo obliko škatljic, takozvani športni format, ki naj bi se prodajal po 4 v; od teh 4 v bi 2 v pripadla, poleg običajnega založnikovega doneska, čista družbi sv. Cirila in Metoda. Sprejme se predlog, da se podeli gospodom prodajalcem večji popusti. Na podlagi načrta g. c. kr. nadinženirja Hilberta poroča odbornik Hudovernik o nujno potrebnih zgradbenih preuredbah na Muti. Definitivno se sklene otvoriti s pomladjo mešana dvorazrednica na Muti; dalje se naroči odborniku Paherniku, da pod svojim nadzorstvom izvede nujno potrebo preuredbe na družbenih poslopjih ter končno tudi dovoli novoustanovljeni narodni posojilnici brezplačni prostor v družbeni graščini na Muti. Nadalje se je vršil pogovor o poljudnem listu za Slovence na štajerski periferiji. Nato se je sklenilo, da začne družba z novim letom izdajati svoje glasilo. Končno se je še vršil daljni razgovor o družbenem šolstvu v Trstu. Po rešitvi nekaterih tekočih zadev je prvomestni sejo zaključil.

Odborova seja „Društva slovenskih književnikov in časnikarjev“ bo v sredo, 20. t. m., ob šestih zvečer v uredništvu „Slovenskega Naroda“. Ker se bo pri tej seji definitivno sklepalo o prireditvi Trubarjeve slavnosti, se gospodje odborniki vključno prosijo, da se te seje zanesljivo udeleže.

Zvezni večer „Sokola I v Ljubljani“ je bil v soboto zvečer v Zupančevi gostilni na Martinovi cesti. Prišlo je nanj toliko občinstva od blizu in daleč, da je nad polovico ljudi moralno oditi. Sokolova lovadnica v „Narodnem domu“ bi bila komaj dostovala za vse. To dokazuje, koliko simpatij uživa to mledo sokolsko društvo. Večer je otvoril podstarosta brat dr. Pestotnik, ki je izražal veselje nad toliko udeležbo in pojasnjeval pomen priredebe, na kar je govoril o sokolskih nalogo. Bičal je dejstvo, da se pri nas toliko govorji nemški po cestah in doma, da kupujemo svoje potrebušine pri tujcih, in da mnog Slovence vedo in hotet podpira našega narodnega sovražnika. Da bi se narod vzbuljil iz tega opasnega spanja in se iztrgal iz tega nevarnega položaja, ustavnova so se narodna društva, med katera spada tudi Sokol, ki ima nalogo, vzgojevati narod kulturno s sistematično telovadbo. Pozival je, naj bi vsakdo podpiral sokolska društva s tem, da vstopi vanja kot telovadec ali pa na kak drug način. V Sokolu ni razločka med nikomur, vsi smo si bratje, svobodni in demokratični. Viharno ploskanje je sledilo navdušenim in navduševalnim besedam. V imenu zvezne slov. sok. društve je pozdravil navzoče brat Kajzelj in se veselil, da se društvo tako dobro razvija. Ostale točke vsporeda je izpolnilo izbornno petje društvenega pevskega zborna, izvrstno igranje na klavir (gosp. Počivalnik) in gosi (gosp. Goetzl), krasno solopetje (g. Križaj) ter komični tercet „Janez Čmok na zatožni klopi“ (peli gospodje Križaj, Medic in Počivalnik), ki je vzbudil obilno prisrčnega smeha. Po vsporedu se je razvijil živahen ples, ki je trajal do jutranjih ur. Prireditelji smejo biti s tem večerom v vsem oziru zadovoljni, kakor so bili tudi vsi udeleženci z njih prireditvijo.

Malenškov večer sta priredili snoči v hotelu „pri Struklju“ Šentpeterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Obisk je bil prav dober, vendar smo še marsikoga pogrešali. „Zvon“ je prav lepo zapel par pesmi, igranje na klavir je bilo istotno sprejeto s ploskanjem; bogat srečolov je prinesel srečolov-

cem obilno lepih dobitkov, za katere so se v veliki meri potekali z radovoljnim nakupovanjem sreč pri ljubeznivih prodajalkah, žive Martinova ges se je pa zlicitirala za približno 20 K. G. župnik Berce je navzoče občinstvo navduševal, naj se oprimejo naša šolska družbe, ki ima tako važen pomen za naš naroden obstojo v naših obmejnih krajih. Bil je lep večer, ki se je dostojno zavril na čast nepozabnemu, za narodov blagor vnetemu svečeniku Martiniu Malenšku.

60letnico rojstva obhaja danes češka pisateljica Eliška Krásná borská v Pragi, urednica ženskega lista „Ženské Listy“.

Podraženje moko. Mokarji podraža z današnjim dnem moko za dva vinarja pri kilogramu.

Deželna vinska pokuševalna met se otvorí v sredo dne 20. t. m. ob 7. zvečer.

Smrtna nesreča na lovnu. Znani narodnjak in rodoljubni možlesni trgovec g. Josip Mankoč je Trsta je bil v soboto na lovnu v Šmidhelu pri Št. Petru na Notranjskem. Po nesreči je soloveu plačilnemu natanku Karlu Spieglu spodrsnilo, da je padel. Pri tem se mu je puška sprožila in strel je zadel 5 metrov oddaljenega Mankoda v spodnji del telesa tako nesrečno, da je bil v 3/ure mrtev. Res tragična smrt. Pokojnika prepeljejo jutri pop ob 3. v Trst.

Prošnja. Iz krške okolice se nam pošilja sledeča želja s prošnjo, da jo objavimo: Letos so pridelali naši vinogradniki toliko in tako dobrega vina, kakor že veliko let ne. Zato je bil zaduži vinski sejem v Krškem tako obiskan kakor še nobeden. Da se je naše vinarstvo tako opomoglo in da so se vpeljali vinski sejmi, ki vinsko kupčijo zelo pospešujejo, za to gre v prvi vsti hvala našemu županu dr. Romihu v vinarskemu komisiju Gombaču. Ker je pa ob Savin Krki še veliko dobrega vina, ki mu cena že skoro pada, zato sta s tem omenjena gospoda naprošena, da bi v kratkem n. pr. prve dni decembra priedila še en vinski sejem. Interesenti.

Celjska čitalnica je imela v soboto, dne 16. novembra svoj občni zbor. Ob tej priliki se je enoglasno sklenilo, imenovati mnogoletnega predsednika narodne čitalnice v Celju, g. odvetnika dr. Josipa Sernenca častnemu članom v priznanje zaslug, ki si jih je stekel za to društvo.

100letnico slavi prihodnjo jesen celjska višja gimnazija.

Sleparska železniška uradnica. V Celju so arretirali in pripeljali na Dunaj dva uradnika južne železnice, ker sta skušala pod imeni dr. Engelbrecht in Waldmann izvabiti pri postajni blagajni v Poljčanah 42.000 K za hrastove tramove.

Železnicu čez Radelj. Načelniki okrajin zastopov v Losoncu, Ivanci in Marenbergu so dobili dovoljenje železniškega ministra za pripravljalna dela, da se zgradi železnična iz Vuzenice mimo Marenberga čez Radelj do Sulpske, oziroma do Koflaške železnične pri Zelenem Travniku.

Na svojo ženo je strejal iz revolverja posestnik Val. Podgoršek v Tržiču pri Slatini. Obojen je bil pri okrožnem sodišču v Celju v trimesечно ječe.

Za italijansko vseučilišče so demonstrirali v petek v Gorici. Demonstriralo je okoli 150 oseb večnoma dijakov. Včeraj je bil v Gorici protestni shod Lahov zaradi zavlačevanja rešitve laškega vprašanja od strani vlade.

Tržaške demonstracije. Tudi v soboto so bile v Trstu demonstracije za italijansko vseučilišče. Udeležilo se jih je do 400 oseb, samih nezrelih pobičev in otrok. Zaprli niso nikogar.

Po vzoru „Nar. del. organizacijske v Trstu“ se mislijo organizirati slovenski in hrvaški delavci na Reki.

Nasilnec. 22letni delavec Ant. Hrovat iz Vipave je v Trstu v pisanosti nekega mornarja tako obla vrgel, da se je težko na nogi poškodoval.

Zaradi verske blaznosti so oddali v Trstu v blaznico 65letno Marijo Ulrich, ki je zblaznila v jezuitski cerkvi.

Kap je zadela v Trstu 49letnega voznika Ivana Lukšiča, ki je bil takoj mrtev.

Zastrupil se je v Trstu 54letni delavec Alojzij Pertot iz neznanega vročka.

Za poškodbami je umrla v Trstu 7letna Uršula Prinčič. Povozil jo je nepreviden voznik, ki je vsled tega zbežal v Italijo.

Poneveril je v Trstu 31letni Jožef Svanut svojemu sodružniku prodajalem produktom Viktorju Müllerju 800 K. Zato ga je dal zapreti.

Tri metre globoko je padel v Tržiču na Primorskem 28letni mizar Dominik Moškin in se tako poškodoval, da so ga morali preprečiti v gorisko bolnico.

Burna Martinova. Danes in v soboto ponoči je mestna policija aretovala 13 oseb in sicer zaradi razgrajanja in ležanja na cesti, eno umobolno, eno zaradi sumljivega stikanja po hišah, eno zaradi istega delika in javnega nasilstva, dve zaradi težke telesne poškodbe. Sobotna noč je bila sicer nekoliko glasna, a ko je policija odvedla v samoto nekaj vinskih bratev, ki niso marali za opomine, ampak kar naprej kralili po ulicah, pa je bil mir. Enega so morali spraviti v varnostnem tudi, ker je nezavesten ležal na cesti. Semertja so si skočili, kakor običajno nekoliko v lase, a kmalu so se zopet sprijaznili in domovina je bila rešena. Vsa drugačna pa je bila včerajšnja noč, posebno še povezana s dvanajstimi urami.

Postopek v občini Stojalovskem je pripravljen v Biali zaplenili celo tiskarno zaradi dolgov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gradec, 18. novembra. Na izrečeno željo rektorja dr. Hanusa se je danes deputacija slovanskega dijavnika znova zglasila v rektorjevi pisarni. Rektor je znova izjavil, da obžaluje in obsoja postopanje buršev in pedelov povodom zadnjih italijanskih demonstracij napram slovanskim dijakom ter da bo poskrbel, da se kaj takega v bodoče več ne prigoji.

Deputacija se je odločila, da se ne bo poskrbel, da se kaj takega v bodoče več ne prigoji.

Dunaj, 18. novembra. Na izrečeno željo rektorja dr. Hanusa se je danes deputacija slovanskega dijavnika znova zglasila v rektorjevi pisarni. Rektor je znova izjavil, da obžaluje in obsoja postopanje buršev in pedelov povodom zadnjih italijanskih demonstracij napram slovanskim dijakom ter da bo poskrbel, da se kaj takega v bodoče več ne prigoji.

Dunaj, 18. novembra. Na izrečeno željo rektorja dr. Hanusa se je danes deputacija slovanskega dijavnika znova zglasila v rektorjevi pisarni. Rektor je znova izjavil, da obžaluje in obsoja postopanje buršev in pedelov povodom zadnjih italijanskih demonstracij napram slovanskim dijakom ter da bo poskrbel, da se kaj takega v bodoče več ne prigoji.

Dunaj, 18. novembra. Na izrečeno željo rektorja dr. Hanusa se je danes deputacija slovanskega dijavnika znova zglasila v rektorjevi pisarni. Rektor je znova izjavil, da obžaluje in obsoja postopanje buršev in pedelov povodom zadnjih italijanskih demonstracij napram slovanskim dijakom ter da bo poskrbel, da se kaj takega v bodoče več ne prigoji.

Dunaj, 18. novembra. Na izrečeno željo rektorja dr. Hanusa se je danes deputacija slovanskega dijavnika znova zglasila v rektorjevi pisarni. Rektor je znova izjavil, da obžaluje in obsoja postopanje buršev in pedelov povodom zadnjih italijanskih demonstracij napram slovanskim dijakom ter da bo poskrbel, da se kaj takega v bodoče več ne prigoji.

Dunaj, 18. novembra. Na izrečeno željo rektorja dr. Hanusa

